

Jouni Tossavainen

# MESELJ

**Jouni Tossavainen** finn író, költő, kritikus 1958-ban született Tervóban, egyetemista kora óta Kuopióban él. Eddig huszonkét kötete jelent meg, amelyek számos finnországi irodalmi díjban részesültek. 2015-ben a *New Yorkin Lentävä suomalainen* („New York repülő finnje”) című futóregénye elnyerte a Savói Irodalmi Díjat. A *Savon Sanomat* napilap kritikusaként, kulturális szerkesztőjeként is tevékeny, a slam poetry műfaj finnországi úttörője.

– részletek

mesélj ha tudod csend a madarak társalgása

---

mily kicsiny kis torokból egy egész kiáltás hogyan találjunk hantmadárra város fül fülek között  
az éj mámorában felkelt a nap szünet a fény töretlen dühében mindenfelé apró szigettől a tarhegyekig  
otthon a romrigó

---

a rigó cipp cippje pont vagy vessző itt a vég hallgatom  
a szél megzenésített válasza fény beszél mindenütt tiszta szavak fekete játékok vízmartokat nyitnak  
darukitörések semely vonal nem választja el a kerekék dübörgését a farkasok üvöltésétől kakukk kakukk dicső kakukk

amint basszus barbik sivatagvihart fújnak menyegzőjükről álmodozva a trillázó kenek  
(...)

sirály sirály ezüstsirály viharsirály fényeket sikolt a piactérre az ember nem ér rá ok nélkül látni  
könnyed kéz simítja a pillanat illatát mozdulat nélkül a levegő néma lélegzete hangtalan utat emel az éjbe a térnek  
s a lélek nélküli szárnyakat kap hátán vízszintes irányban eleddig hallani a tenger morajlását hol  
a hangját megtalálónak fajához illő jó repülési képességekre kell szert tennie úgy mint a madár a hangjára föld rabja vagyok

(...)

---

*Hebban olla uogala nestas hagunnan*

*hinase hic andu thu*

*uuat unbidan uui nu\**

---

rövid interjú egy elveszett hanggal

pelikán vagyok a vadonban mondja a strucc

upupa apupuput mond

vész vész mondja az észmadár

cén cin cén cénára cinegére ne ugorj cica hanem az egérre cinegi a cinege  
cia cia játssza vissza a fekete dobozból a c-kazetta

no-sza no-sza mondja szonda                      tú tú mondja túzi műzi                      és DNA-t a duniák  
szép kudi boszi robi szól a ténferg-rén                      nemde ekszem a kend ekse szól a serekszgély  
hol a hon szól otthonülő ihon ehon szól a lombhoni                      haver haver vándorolj a légben szól a házigalamb légiában  
a-honk brot brot rat rat rot-rot-rot knag-ang-ang rrot rroak ga-ga-ga kjo-jo-jo kajajak klik-klik-kli  
kjik-jek kuju ku ju jy víjog a vadliba                      veréb az veréb érvel a rébkuvik  
cugu cugut jojkál Wimme a vonaton                      jegesréce farkaskölyök mozdony szól ki cugu wimméből  
szép az idő jó az idő mint a pinty látom pityereg a pinty  
hékás olyan éjhala szól a fordító *Hebban olla uogala*                      hókuszt pókusztól a héka kókuszhúsa  
csirp csirp vágja ki a biztosíték  
szájbelsőből születik a gondolat tzara szerint az éjben  
disznó lény a diszkóban ekképp a vombat a kumkvátban  
mum mum hümmög a magányos karmester  
a hang a lélek tükre szól merci a madárember madárember mondja a madárnő a madárcsőrben                      hatalomnak mély a hangja  
s mégis mollban hízeleg csak téged csak téged a hős savói                      ha oly jól vagy tégy már valamit fújja a lángos  
kvár kvarr kúr karr szól a varj séta közben                      gor goril gorrognak a gorgók  
tit tat tit tut tit nana szól pajus major számla szánva kiürülve állítja tinti fordítója a prűhű üvöltőről  
szemétbe a rockkal mondja a rockos védnökvédnök mondja magammagam naskót szív ereibe mondja a finn hintázó hagyomány  
mondd ha harkályként tipegsz nem károsítod a vizet                      a mocsárnak egyszer már vége lett óv a szent tőzeg az erőműben  
(...)

---

mesélj

ha mesélhetni

ugyanabban a világban

fenyők állva fagynak meg az erdőben  
hogy ne facsarják ki karácsonyra

dél fenyőinek örök emlékezet

dalok  
erődítménye  
bírja  
még

DOMOKOS Johanna fordítása

\*Felnémet szövegemlék kb. 1100-ból: „Minden madár elkezdett fészket rakni, csak te és én nem, mire várunk?”